

забезпечити баланс між інтересами окремої особи та суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР /// Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр> (дата звернення: 15.10.2025).
2. Про власність: Закон України від 07.02.1991 р. № 697-ХІІ /// Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/697-12> (дата звернення: 01.11.2025).
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-ІV // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15> (дата звернення: 04.10.2025).

УДК 342.52(5)

ГОВОРОВА А.О., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ТЕРЕЩУК М.М.**, канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УРЯДІВ ДАЛЕКОСХІДНИХ КРАЇН

У статті досліджуються особливості правового регулювання діяльності урядів у країнах Далекого Сходу. Проаналізовано конституційні засади функціонування урядів, порядок їх формування, основні повноваження та взаємодію з іншими органами державної влади. Визначено характерні риси правового регулювання виконавчої влади в державах регіону та специфіку функціонування урядів у різних моделях державного управління.

Ключові слова: уряд, виконавча влада, правове регулювання, конституція, державне управління, країни Далекого Сходу, система влади.

Інститут уряду є ключовим елементом системи органів державної влади, що забезпечує реалізацію державної політики та функціонування механізму державного управління. У країнах Далекого Сходу правове регулювання діяльності урядів має специфічні риси, які формувалися під впливом історичних традицій, політичної культури та особливостей конституційного розвитку відповідних держав. Як зазначають дослідники державного управління, організація виконавчої влади значною мірою залежить від форми правління та політичної системи держави [1, с. 54].

До держав Далекого Сходу належать, зокрема, Японія, Китай, Республіка Корея, Монголія та деякі інші країни, політико-правові системи яких характеризуються різноманітністю моделей державного управління. Правове регулювання діяльності урядів у цих країнах здійснюється передусім на основі конституційних норм, а також спеціальних законів, які визначають структуру, повноваження та порядок функціонування органів виконавчої влади.

У Японії уряд функціонує в умовах парламентської монархії. Відповідно до Конституції Японії 1947 року виконавчу владу здійснює Кабінет Міністрів на чолі з Прем'єр-міністром. Кабінет є колегіальним органом, відповідальним перед парламентом, що відповідає принципам парламентської форми правління. Як зазначає С. Файнер, парламентська модель державного управління передбачає політичну відповідальність уряду перед законодавчим органом, що є важливою гарантією демократичного функціонування державної влади [1, с. 61].

У Республіці Корея сформована президентська модель організації виконавчої влади. Президент є главою держави та очолює систему виконавчої влади, тоді як уряд виконує функції адміністративного управління та забезпечує реалізацію державної політики. Конституція цієї держави передбачає систему взаємодії між президентом, урядом та парламентом, що дозволяє забезпечити баланс влади.

Іншу модель організації виконавчої влади демонструє Китайська Народна Республіка.

Відповідно до Конституції КНР найвищим органом виконавчої влади є Державна рада, яка підзвітна Всекитайським зборам народних представників. Державна рада здійснює керівництво системою державного управління, координує діяльність міністерств та інших центральних органів влади. На думку дослідників державного управління, така модель організації виконавчої влади відображає специфіку політичної системи Китаю та особливості її конституційного розвитку [3, с. 112].

Важливим елементом правового регулювання діяльності урядів є порядок їх формування. У парламентських системах, зокрема в Японії, Прем'єр-міністр обирається парламентом, після чого формує склад Кабінету Міністрів. У президентських системах, таких як Республіка Корея, члени уряду призначаються президентом. У Китаї Прем'єр Державної ради обирається Всекитайськими зборами народних представників за поданням голови держави.

До основних повноважень урядів у країнах Далекого Сходу належать забезпечення виконання законів, реалізація державної політики, управління економічними та соціальними процесами, підготовка нормативно-правових актів і координація діяльності органів виконавчої влади. Як зазначає В. Богданор, ефективність діяльності уряду значною мірою залежить від чіткого правового визначення його компетенції та механізмів взаємодії з іншими органами державної влади [2, с. 96].

Таким чином, правове регулювання діяльності урядів у країнах Далекого Сходу характеризується різноманітністю моделей організації виконавчої влади. Незважаючи на відмінності у політичних системах, спільною рисою є визначальна роль конституції у встановленні правового статусу уряду, його структури та повноважень. Ефективність функціонування урядів значною мірою залежить від збалансованості системи державної влади та належного правового забезпечення діяльності органів виконавчої влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Finer S. The History of Government from the Earliest Times. Oxford: Oxford University Press, 1997. 1680 p.
2. Bogdanor V. The New British Constitution. Oxford: Hart Publishing, 2009. 344 p.
3. OECD. Government at a Glance: Asia-Pacific. Paris: OECD Publishing, 2020. 180 p.

УДК 346

ГОРОБІНСЬКА Є.С., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **АРГАТ Я.П.**, канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ФІРМИ-ОДНОДЕНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ: МЕХАНІЗМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ

Досліджено феномен фірм-одноденки у контексті тіньової економіки України після декриміналізації ст. 205 КК України (2019 р.) та скасування Господарського кодексу (2025 р.). Проаналізовано основні схеми діяльності: податкові «скрутки», конвертаційні центри, рейдерські атаки, фіктивне банкрутство. Визначено юридичні, фінансові та поведінкові маркери ідентифікації таких структур. Запропоновано напрямки протидії: удосконалення законодавства, посилення банківського моніторингу та використання цифрових інструментів контролю.

Ключові слова: фірми-одноденки, фіктивне підприємництво, тіньова економіка, рейдерство, конвертаційні центри, фінансовий моніторинг.

У ході дослідження встановлено, що проблема фірм-одноденки залишається актуальною для української економіки, незважаючи на суттєві зміни в законодавстві. У 2019 році з Кримінального кодексу було виключено статтю 205 «Фіктивне підприємництво», що